

พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขาย
อันกระทบถึงความปลอดภัย หรือสุขภาพแห่งสาธารณชน
พุทธศักราช ๒๔๗๑

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า โดยที่ทรงพระราชดำริว่า พาณิชยและอุตสาหกรรมของประเทศได้วัฒนาการ ถึง ซึ่งความจำเป็นที่จะต้องกำหนดการควบคุมกิจการค้าขายทั้งหลายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือสุขภาพแห่งสาธารณชน เพื่อคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของพสกนิกรให้เป็นที่เรียบร้อยสืบไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยบทมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติ ควบคุม กิจการ ค้าขาย อันกระทบ ถึงความ ปลอดภัยหรือพาสุก แห่งสาธารณชน พุทธศักราช ๒๔๗๑

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐๑๔ แห่งประมวลกฎหมาย แห่งแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งออกประกาศเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พุทธ ศักราช ๒๔๖๗ นั้นเสีย

มาตรา ๔ ห้ามมิให้บุคคลผู้ใดประกอบกิจการค้าขายอัน เป็นสาธารณูปโภคในสยาม , เว้นแต่จะได้รับพระราชทาน พระบรมราชานุญาตหรือสัมประทานแล้ว หรือเมื่อพระบรม ราชานุญาต หรือสัมประทานที่ได้ ไว้ นั้น ถูกลบเสีย หรือสิ้น อายุลงแล้ว

มาตรา ๕ กิจการดังจะกล่าวต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นกิจ การค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคตามความหมายแห่งพระราช บัญญัตินี้ คือการรถไฟ รางราง ขุดคลอง เติร์อากาศ ประปา

ชลประทาน โรงไฟฟ้า และบรรดากิจการอื่นอันกะทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน ซึ่งจะได้ออกพระราชกฤษฎีการะบุไว้ตามยุคตามคราว

มาตรา ๖ ในการพระราชทานพระบรมราชานุญาตหรือสัมประทานนั้น รัฐบาลจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชนลงไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๗ ห้ามมิให้บุคคลผู้ใดประกอบกิจการ ประกันภัย ธนาคาร ออมสิน เครดิตฟองซ์เออร์ หรือกิจการอื่นอันมีสภาพคล้ายคลึงกันในกรุงสยาม เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะการนั้น

ในเวลาที่ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะการ ห้ามมิให้เริ่มประกอบกิจการค้าขายตั้งกล่าวนั้นในกรุงสยาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐบาลทางเสนาบดี เจ้าหน้าที่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖

กิจการค้าขายตามความหมายของมาตรานี้ บรรดาที่ได้เกิดมีอยู่แล้วในพระราชอาณาเขตต์ ในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ต้องขอรับอนุญาตภายใน กำหนดหนึ่งปี ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัติเป็นต้นไป

เล่ม ๔๕ หน้า ๑๕๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๔๗๑

มาตรา ๘ บุคคลผู้ใด ละเลยเสียไม่ปฏิบัติ ตามบท แห่ง
พระราชบัญญัตินี้ ท่านว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็น
พินัยไม่เกินห้าพันบาท และให้ปรับไม่เกินวันละพันบาท
เรียงรายวันไปตลอดเวลาที่ยังทำขาดตกบกพร่องอยู่นั้น

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๑
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน